

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/124/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620202060
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7620202060.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Matej OKÁLY, v právnej veci maloletých detí Z.: I., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, N., t. č. Centrum pre deti a rodiny N. - U., XXX XX N., zastúpené kolíznym opatrovníkom Mesto Krompachy, deti rodičov: matky V. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, N. a otca V. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/XX, N., za účasti Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e s a ústavná starostlivosť u maloletých detí I. Z., nar. XX.XX.XXXX, V. Z., nar. X.X.XXXX a V. Z., nar. XX.XX.XXXX a na výkon tejto sa umiestňujú maloleté deti do Centra pre deti a rodiny Košice, Uralská 1, 040 12 Košice, IČO: 00 610 801, počnúc od právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

II. Matka a otec sú p o v i n n í prispievať na výživu mal. detí I. Z., nar. XX.XX.XXXX, V. Z., nar. X.X.XXXX a V. Z., nar. XX.XX.XXXX na každé z detí po 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku do budúca, ktoré sú povinní uhrádzať na účet Centra pre deti a rodiny Košice, Uralská 1, 040 12 Košice, IČO: 00 610 801, a to vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Tunajšiemu súdu bol dňa 17.04.2020 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (ďalej len ÚPSVaR SNV) zo dňa 06.04.2020, ktorým navrhol nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi Z.W..

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn.: 14P/96/2018 - zo dňa 11.10.2019, právoplatným 8.11.2019, súd nariadil výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie šesť mesiacov, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny, N., U. X. Maloleté deti boli umiestnené do zariadenia dňa 3.5.2018 na základe uznesenia na nariadenie neodkladného opatrenia a nariadenie ústavnej starostlivosti Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P 96/2018-12 zo dňa 20.4.2018, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 20.4.2018. Počas uplynulého obdobia bol sledovaný celkový psychický, fyzický a sociálny vývin detí. Sledovali sa zmeny v prirodzenom prostredí, spolupracovalo sa s centrom pre deti a rodiny, boli navštívené deti v zariadení a viedli sa o tom záznamy. Centrum pre deti a rodiny uviedlo, že maloleté deti sú v skupine obľúbené, ako medzi deťmi, tak aj medzi vychovávateľmi. V CDR sa im páči, prajú si tam ostať aj naďalej. Medzi súrodencami je vytvorená silná súrodenecká väzba. I. sa aktuálne nachádza v období stredného školského veku, pre ktoré je príznačné dozrievanie pozornosť,

predtým obrátená predovšetkým navonok sa začína zameriavať na vlastnú osobnosť, najmä na vlastné prežívanie, citový život. Silnejšie ako v predchádzajúcom období sa prejavuje aj fantázia (najmä v sneniach a želaniach) Myslenie sa stáva abstraktnejším. I. v rámci samostatne usporiadanej skupiny sa zapája do pomocných prác v domácnosti, vykonáva samostatne nákupy, pomáha s varením. Na vyučovanie sa maloletá pripravuje pravidelne pod dohľadom vychovávateľky, ktorá je v pravidelnom kontakte s triednou učiteľkou, na polročnom hodnotení bola I. klasifikovaná najhoršou známku dostatočnú, z predmetu slovenský jazyk a literatúra. V mesiaci november 2019 sa I. zapojila do výtvarnej súťaže denníka Pravda na tému Moje najkrajšie Vianoce. Podľa vyjadrenia psychológa I. nadväzuje kontakt spontánne, je smelá, očný kontakt udržiava. V správaní prítomné časté infantilné prejavy, neprimerané výbuchy smiechu, neadekvátne mimika. Dochádza k napodobňovaniu starších dievčat v snahe zapáčiť sa im, byť súčasťou dievčenskej skupiny. Ide o žiačku so zistenými oslabeniami v komunikačných, vizuomotorických a pamäťových schopnostiach. Aktuálne intelektové predpoklady v intervale pásme podpriemeru až výrazného podpriemeru. Názorová zložka intelektu je v pásme nižšieho priemeru. Najlepšie výsledky dosahuje v schopnosti vzťahového myslenia. Deficitná je najmä úroveň matematických predpokladov. (Mgr. Č., CPPPa P, 25.06.2019). V pravidelne určených termínoch navštevuje špeciálneho pedagóga, za účelom rozvíjania jemnej motoriky a grafomotoriky (modelovanie, omaľovávanie, obkresľovanie, kreslenie), rozvíjania predstavivosti, pamäte, pozornosti, podpory rozvoja slovnej zásoby a komunikačných schopností, učenie a osvojovanie vedomostí pravidelnou domácou prípravou. Pravidelne absolvuje povinné preventívne prehliadky u pediatra a stomatóloga. V uplynulom období prekonala bežné detské vírusy a ochorenia. Má rada kreslenie, korčuľovanie a všetky športové aktivity. V. je veselý a komunikatívny chlapec, na samostatne usporiadanej skupine je veľmi nápomocný, zapája sa do všetkých domácich prác, vo svojich veciach si udržiava poriadok. Vychovávateľov a pravidiel na samostatne usporiadanej skupine rešpektuje, aj keď sa niekedy stane, že je vzdorovitý a neposlúcha. V škole je snaživý, rád sa učí nové veci, teší ho každý, hoci i len malý úspech. Na polročnom hodnotení prosperoval s vyznamenaním, bol klasifikovaný známami výborný, iba zo slovenského jazyka a matematiky známami chválitebný. Podľa vyjadrenia psychológa V. nadväzuje kontakt spontánne, je osobnostne pozitívne ladený. Emočné ladenie bez výrazných pozoruhodností. Osobnosť skôr introvertovaná s tendenciou k emočnému uzatváraniu. Znížená schopnosť vyjadrovania svojich pocitov a myšlienok. V. je hanblivý voči cudzím osobám. Často zapára do starších detí a vynucuje si si tak ich pozornosť. Ide o žiaka so zistenými oslabeniami v perцепčných, vizuomotorických a pamäťových schopnostiach, s kolísavou pozornosťou, oslabenou slovnou zásobou v spisovnom jazyku a zníženým psychomotorickým tempom. Aktuálne intelektové predpoklady v intervale pásma podpriemeru až výrazného podpriemeru. Názorová zložka intelektu je v pásme nižšieho priemeru (Mgr. Č., CPPPaP, 25.06.2019). V. je veľmi snaživý a energický chlapec, snaží sa byť v kolektíve stredobodom pozornosti. Stáva sa, že sa nechá vyprovokovať kvôli bežným maličkostiam, ale následne sa dokáže aj veľmi rýchlo upokojiť. Na samostatne usporiadanej skupine je nápomocný pri vykonávaní domácich prác, dokonca si vyžaduje viac práce, ako mu je pridelená. Má problém s rečou, ťažko mu je rozumieť, v dôsledku rázštepú podnebia. Na celkovom koncoročnom hodnotení prosperoval veľmi dobre, najhoršie bol ohodnotený známku dobrý zo slovenského jazyka a literatúry, v škole s ním nie sú žiadne výchovné problémy. Podľa vyjadrenia psychológa V. je osobnostne pozitívne ladený. Emočné ladenie bez výrazných pozoruhodností. Osobnosť extrovertná s tendenciou k zdieľaniu emocionálnych zážitkov. Na otázky odpovedá, je komunikatívny. Kládí veľa otázok, zaujíma sa o okolie. Spolupracuje, je otvorený, nie je zjavný odpor. Teší ho záujem o svoju osobu. Reč výrazne dyslaktická, nezrozumiteľná. Tempo reči neprimerane rýchle. Slovná zásoba adekvátne. Porozumenie reči veku primerané. V správaní prítomná občasná strata záujmu o činnosť, nedoťahuje veci dokonca. Prítomný pohybový nepokoj, zvýšená fyzická aktivita. Ide o žiaka so zistenými oslabeniami v komunikačných a vizuomotorických schopnostiach s podpriemerným psychomotorickým tempom. Aktuálne intelektové predpoklady v intervale pásme podpriemeru až výrazného podpriemeru. Nevylučuje sa prítomnosť narušenej komunikačnej schopnosti (Mgr. Č., CPPPaP, 25.06.2019). Navštevuje špeciálneho pedagóga CDR za účelom rozvíjania grafomotorických zručností, rozvoja slovnej zásoby, osvojovania abecedy a číslíc. Má problém s čítaním, písaním a matematikou. Okrem pediatra a stomatóloga V. navštevuje logopéda PhDr. T., je dispenzarizovaný v pedopsychiatrickej ambulancii MUDr. L., posledná kontrola 31.02.2020, Dg: F 91.2 Porucha sociálneho správania so zachovaním sociálnych väzieb, F90.1, medikamentózne liečba Risperon. V. rád hrá futbal, rôzne spoločné hry s ostatnými deťmi, korčuľovanie. Matka, V. Q., nar. 3.6.1976, sa na adrese trvalého pobytu dlhodobo nezdržiava. Dom, v ktorom aj s deťmi žila, jej otec predal. Matka vedie toho času túlavý spôsob života a zdržiava sa prechodne v meste N. a obciach V. a Ž.. Prebýva u príbuzných a známych, ktorí ju prichýlia. Pri osobnom pohovore uviedla, že naposledy bývala v Ž. u svojej tety X. Q., odišla od nich, pretože jej stále brali peniaze. Od kedy boli deti

umiestnené do CDR, nestretla sa s nimi ani nebola v žiadnom kontakte, lebo nemá žiaden príjem a nemá peniaze na cestu ani na telefonovanie. Počas celého pohovoru sa na deti neopýtala ani neinformovala ako sa majú. Ďalej uviedla, že o deti sa nemá ako postarať, lebo nemá na to prostriedky, nemá kde bývať a nie je ani evidovaná na úrade práce. Matka po celú dobu pobytu detí v CDR, si nijako svoje bytové a sociálne pomery neupravila a nemá ani snahu o zmenu svojho túlavého spôsobu života. Matka s otcom detí nežije, našla si novú známosť, táto tiež žije túlavým spôsobom života. Otec maloletých detí V. Z., nar. XX.X.XXXX, sa na mieste trvalého pobytu nezdržiava. Vedie túlavý spôsob života, prespáva u známych, príležitostne prespí v nocľahárni W. v N.. V dobe od 18.11.2019 do 18.1.2020 bol vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, J. XX, N.. Otec detí uviedol, že s nimi nie je v žiadnom kontakte, a jediné čo o nich vie, že sú niekde v ústave, kde ich dala matka, keď bol on vo výkone trestu. O deti sa nemá ako postarať, lebo jeho bytové a sociálne pomery sa nezmenili. Jediný jeho príjem je príspevok v hmotnej núdzi v sume 66 Eur mesačne. Otec maloletých detí vo väčšom množstve požíva alkoholické nápoje, pričom pod ich vplyvom sa stále dostavil aj na úrad. Od umiestnenia mal. súrodencov až po súčasnosť, v CDR osobne deti nenavštívil nikto z biologickej rodiny, ani žiadny iný blízky rodinný príslušník a nikto z príbuzných neprejavil záujem zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Vzhľadom k tomu, že výchovné opatrenie neplní svoj účel, rodičia si nezlepšili svoje sociálne a bytové pomery, nesnažili si zabezpečiť podmienky na to, aby sa deti mohli vrátiť domov, vedú i naďalej túlavý spôsob života, navrhovateľ navrhol súdu, aby u maloletých detí Z., I., V. a V. začal konanie vo veci o nariadenie ústavnej starostlivosti.

4. Uznesením sp. zn.: 14P/124/2020-7 zo dňa 02.06.2020 súd ustanovil Mesto Kropachy za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých v tomto konaní.

5. Súd sa na základe správy podanej Centrom pre deti a rodiny Košice - Uralská 1, 040 12 Košice oboznámil s výchovno-vzdelávacím procesom maloletých, s ich zdravotným stavom ako aj s nezájmom zo strany biologickej rodiny o maloleté deti.

6. Zo správy Mesta Kropachy súd zistil, že podľa evidencie obyvateľov má V. Q., I. X.X.XXXX, trvalý pobyt na adrese X. U. Č.. XXX/XX, XXX XX N.. Menovaná je rozvedená. Jej správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku. Menovaná nebola v posledných piatich rokoch prejednávaná mestom v priestupkovom konaní. Podľa dostupných údajov, V. Q. nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností, v katastrálnom území mesta N.. Pokiaľ boli deti u matky, v závažnej forme sa u nich prejavovalo záškoláctvo a v školských rokoch neospravedlnene vymeškali viac ako niekoľko sto vyučovacích hodín. Podľa informácií mesta, sa matka v súčasnej dobe zdržiava v obci Ž.. O svoje deti nejaví záujem. Podľa evidencie obyvateľov má V. Z., I. XX.X.XXXX, adresu trvalého pobytu W. U. Č.. XXX/XX, XXX XX N.. Menovaný je slobodný. Jeho správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku. Menovaný nebol prejednaný mestom v priestupkovom konaní. Podľa dostupných údajov, V. Z. nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, v katastrálnom území mesta N.. Otec nejaví o svoje deti záujem. Potuluje sa po meste N. a vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje.

7. Dňa 18.06.2020 bol súdu zo strany Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves oznámený vstup prokurátora do konania.

8. Z výpisov z Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky súd zistil, že obaja rodičia boli viac krát súdne trestaní.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves súd zistil, že obaja rodičia sú nezamestnaní, otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naopak matka vedená je, obaja rodičia sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi.

10. Na pojednávaní dňa 14.06.2021 navrhovateľ uviedol:

„Matka mal. detí si od umiestnenia detí do zariadenia svoje bytové a sociálne podmienky nezlepšila. Naďalej vedie túlavý spôsob života a so svojim druhom sa zdržiava striedavo v N. alebo v Ž.. Je nezamestnaná. Z tunajšieho úradu si vybavuje dávky. Od umiestnenia detí v zariadení deti osobne nenavštívila. Raz im napísala list, že si ich vezme domov. Nevyvinula žiadne úsilie, aby sa to zrealizovalo.

Otec mal. detí sa potuluje ako bezdomovec v meste N.. Občasne prespáva v nocľahárni W. a z tunajšieho úradu poberá dávku vo výške 66 eur mesačne. Nesnaží sa nájsť zamestnanie a bývanie. Sám uviedol, že deťom je najlepšie v zariadení. Čo sa týka širšej rodiny deti dvakrát ich informovala sestra R., ktorá žije v Nemecku. Prejavila záujem, že si ich vezme do NOS. Po vyzvaní zo zariadenia, aby predložila doklady o príjme, o svojom pobyte, aby deti osobne navštívila sa viac neozvala. Nik iný z rodiny detí v zariadení nekontaktoval. Deti sú v zariadení od roku 2017. Maloleté deti mali uložené zo strany úradu upozornenie, opakované zisťované pomery, počas ktorých matka nepreukázala zlepšenie pomerov a otec bol vo výkone trestu. Bolo uložené 6 mesačné opatrenie.“

V rámci záverečného prednesu navrhovateľ uviedol:

„Vzhľadom k tomu, že posledné opatrenie nespĺnilo svoj účel, rodičia si do dnešného dňa nezlepšili svoje sociálne a bytové podmienky, nesnažili sa zabezpečiť si podmienky na to, aby sa deti vrátili domov a ani sa o nich riadne nezaujímajú, navrhujeme súdu, aby u mal. detí Z. I., V. a V. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v CDR N., U. X.“

11. Ustanovený kolízny opatrovník s návrhom súhlasil.

12. Zástupca okresnej prokuratúry na pojednávaní uviedol:

„Z vykonaného dokazovania vyplýva, že návrh je dôvodný. Rodičia nie sú spôsobilí zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Predchádzajúce opatrenia nevedli k náprave a preto doporučujeme návrhu vyhovieť.“

13. Rodičia maloletých sa pojednávania nezúčastnili.

14. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

17. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

19. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

20. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinnosť poskytovať dieťaťu výživné povinnosť,

aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 61 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 61 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 61 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

28. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

29. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

31. V zmysle citovaných zákonných ustanovení je súd povinný skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti (napr. starým rodičom alebo iným príbuzným) alebo do pestúnskej starostlivosti a tak predísť nariadeniu ústavnej starostlivosti. Podľa zistenia súdu blízki príbuzní nejavia o starostlivosť o maloletých záujem. Vzhľadom na uvedené nie je možné momentálne deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo jeho výchova je vážne narušená. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že rodičom v starostlivosti o deti bráni závažná prekážka, ktorá spočíva v tom, že obaja vedú neusporiadaný a záhaľčivý spôsob života, sú nezamestnaní, nemajú stabilné bývanie, opakovane sa dopúšťajú trestnej činnosti. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že ďalší vývoj a rozvoj maloletých detí nie je možný v ich prirodzenom rodinnom prostredí a preto jediným východiskom je nahradenie úlohy rodičov špecializovaným zariadením.

32. V tomto konkrétnom prípade súd s poukazom na vyššie uvedené skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami nariadil maloletým ústavnú starostlivosť pretože mal zato, že

nariadenie ústavnej starostlivosti je v ich záujme, najmä s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z návrhu navrhovateľa a správ podaných po ich umiestnení.

33. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň určil povinnosť matke a otcovi prispievať na výživu maloletých v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neploleté dieťa, keďže rodičia sú toho času nezamestnaní.

34. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

36. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.